

Простор како предизвик

(ЗА ИЗЛОЖБАТА НА „СКУЛПТУРА—ПРОСТОР“ ВО МСУ ВО СКОПЈЕ)

Изложбата како што „скулптура — простор“, неодамна отворена во Музејот на современата уметност во Скопје, претставува вистински начин да се поттикнат младите, да се посочи нивниот талент и да се иницира нивното место во ликовната сцена и надвор од Република Македонија. Потсложува повеќе, што е оваа дисциплина (станува збор за скулптура), доживува вистински подем кај нас.

Генерацијата млади што се јавува во нашата ликовна „јавност“ во последниве неколку години, и особено онаа излезена од скопската Академија за ликовни уметности, зборува за едни свежи размислувања во оваа насока, ослободени и како и да е отоварување и побување на одредени догми и канони. Нивните размислувања опфаќаат пошироки простори движејќи се кон универзалноста. Тие ги наминаа тесно локалните граници примарно ги информациите и одговор, но со специфичен сензитивитет произлезен од поднебјето во кое творат. И покрај тоа што пред неколку години овие автори беа застапени на изложбата во Музејот на Македонија, нејзината хаотична концепција не создаде некоја вистинска слика

за ликовната клима кај младите во нашата средина. Оваа хомогена целина со својата истакната кристализирана физиономија зборува за вистински обид за изнаоѓање соодветни релации меѓу она што се случува во нашата скулптура денес во корелација со просторот, па во тој контекст изложбата ќе биде прикажана идната година и надвор од Република Македонија. Еден од битните засолнички елементи што авторите со себе го носат (освен односот кон просторот) е и изменетиот однос кон масата како примарен елемент за скулптура.

Така, додека Ациевски иницира облици предадени во една знаковно-символична форма што асоцираат на митски архавни симболи, со новата символика на нашето време, Маргарита Киселичка — Калајџиева своите композиции исто така работени во дрво, ги редуцира до нивната природна едноставност и благодарност на формите оставајќи ги „изворните“ тврди што времето ги создала врз епидермот дрвото. Металните симболи на Исмет Рамиевиќ воспосредуваат асоцијации со човечката екзистенција во минатото и сегашноста базирани врз тврдат перманентна моќ на авторот. Просторните размислувања на Станко Павлески се движат во тесна поврзаност меѓу тврдатектурата и скулптурата. Во тој контекст Павлески дојде до специфични резултати на припадбање на урбаниот амбиент со делото до степен на нивното целосно соединување.

Услов за скулптурата кај овие автори стапува реалистичен простор што таа и материјално го дефинира и изразува, во тој контекст се воспоставува не само чисто визуелен, туку и психолошки контакт со скулптурата и просторот околу и во неа.

Викторија Васев Димеска